

Pelkosenniemen kunnan sitoutuminen Vesistö- ja kalastusmatkailuhankkeeseen

Kunnanhallitus 11.05.2026 § 173
70/14.02/2026

Päätösesitys

Kunnanhallitus:

1) hyväksyy yhtymähallituksen esityksen siitä, että kunta sitoutuu VESKA - vesistö- ja kalastusmatkailuhankkeeseen ja sen esitettyyn rahoitusmalliin, joka on maksimissaan 4 035€ / kunta ja jakautuu vuosille 2026-2029.
2) yhtyy yhtymähallituksen ilmaisemaan näkemykseen osatoteuttajien välisestä rahoitusmallista. Kuitenkin, mikäli myös muut hankkeeseen lähtevät Itä-Lapin kunnat hyväksyvät KAMK:n 3000€ rahoituksen, myös Pelkosenniemi hyväksyy sen.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin

Käsittely

Perustelut

Hankkeen valmistelua on jatkettu täsmentämällä tavoitteita, toimenpiteitä ja budjettia. Hankkeen keskiössä ovat hankealueen kansainvälisen näkyvyyden, houkuttelevuuden ja tunnettuuden kasvu vesistö- ja kalastusmatkailukohteena; yritysten ja kuntien osaamisen kasvu, alueelta jo aiemmissa hankkeissa tuotettujen melontareittien ja uittoreittien digitaalisen saavutettavuuden parantaminen (KAMK), alan invest-in toiminnan kehittäminen (Pelkosenniemi: esteettömän kalastuspaikan toteuttamissuunnitelma), matkailuun liittyvien reittien ja matkailutuotteiden tuotteistaminen seutukunnallisesti ja ylimaakunnallisesti sekä kestävän ja uudistavan vesistö- ja kalastusmatkailun toimintamallin kehittäminen. Itä-Lapin alueelta tavoitteena on, että vähintään 30 yritystä osallistuu hankkeen toimenpiteisiin (työpajat, FAMit, matkat, tuotekehitys).

Viimeistelyssä oleva hankesuunnitelma esitetään tarkemmin kokouksessa.

Valmistelun aikana Savukosken kunta on tehnyt päätöksen, ettei se sitoudu hankkeeseen. Itä-Lapin kuntayhtymä on tästä syystä päivittänyt osahankkeensa budjettia seuraavasti:

- Projektipäällikön työpanos vähennettiin 50 %:in
- Taloussihteerin - 20 %

Kustannukset ovat yhteensä 242 104 €, joka jakautuu henkilöstökuluihin 124 265€ ja tästä laskettavaan flat rate -osuuteen (40%) 81 900€. Flat ratella katetaan mm. hankkeen viestintä, vesistö- ja kalastusmatkailun markkinointimateriaalit Itä-Lapin osalta, alueen yrittäjille suunnattu tutustumismatka ja työpajat, alueelle suuntautuvat vaikuttajamatkat (FAMit), jokaiselle kunnalle yksi invest-in -toimenpide ja parannetaan vesistö- ja kalastuskohteiden sekä aiemmissa hankkeissa tuotettujen uittoreittikohteiden digitaalista saavutettavuutta.

Rahoitus jakautuu IP AKKE -rahoitukseen 193 683€ ja kuntarahoitukseen 48 421 €. Kuntaosuutta esitetään edelleen tasajakona 4 035 € + Kajaanin amk:n osuus 3000 €/kunta/koko hanke-aika. Näin ollen kuntarahoitus per kunta olisi 7035€ ja se jakautuisi neljälle talousarviovuodelle (2026-2029). Tämän vuoden kuntarahoitusosuus voidaan kattaa elinvoimapalveluiden

talousarvioon varatusta rahasta (yhteensä 3000€), joka on tarkoitettu uusiin hankkeisiin lähtemiseksi.

Kajaanin amk:n osuutta on täsmennetty niin, että KAMKin vastuulle kuuluu myös kaikkien kuntien melontareittien vieminen kansainvälisiin matkansuunnittelu- ja reittipalveluihin, mikä säästää kuntien omaa työtä.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi
Esittelijä	Vt. Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	Itä-Lapin kuntayhtymä Naturpolis Oy / Anna Kantola Elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.

Kunnanhallitus 27.04.2026 § 157

Päätösesitys	Kunnanhallitus hyväksyy yhtymähallituksen esityksen siitä, että kunta sitoutuu vesistö- ja kalastusmatkailuhankkeeseen ja sen esitettyyn rahoitusmalliin, joka on maksimissaan 15 117€ / kunta ja jakautuu vuosille 2027-2029. Lisäksi kunnanhallitus yhtyy yhtymähallituksen ilmaisemaan näkemykseen osatoteuttajien välisestä rahoitusmallista.
Päätös	Asia palautettiin valmisteluun.
Käsittely	Elinvoimajohtaja selosti asiaa keskeytetyn kokouksen aikana. Kunnanjohtaja teki kokouksessa muutetun päätösesityksen: Kunnanhallitus päättää, että kunta sitoutuu vesistö- ja kalastusmatkailuhankkeeseen ja sen esitettyyn rahoitusmalliin, joka on maksimissaan 12 117€ / kunta ja jakautuu vuosille 2027-2029. Kunnanhallitus yhtyy yhtymähallituksen ilmaisemaan näkemykseen osatoteuttajien välisestä rahoitusmallista eikä hyväksy KAMK:n osahankkeen omarahoitussuutta kustannukseksi. Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että hankkeen toimenpiteiden tulee kohdistua riittävässä määrin Pelkosenniemen ja pelkosenniemeläisiin yrityksiin. Tarja Kallio esitti, että kunta ei lähde hankkeeseen mukaan. Kallio veti esityksensä pois. Markku Kankaanranta esitti, että asia palautetaan valmisteluun. Annika Kostamo kannatti esitystä. Puheenjohtaja tiedusteli, että hyväksyykö kaikki esityksen yksimielisesti. Asia palautettiin valmisteluun yksimielisesti.
Perustelut	Itä-Lapin ja Koillismaan alueilla tarvitaan kestävää matkailun kasvua, kasvua liiketoimintaan, uusia tuotteita ja palveluita, investointeja - elinvoimaa. Alueilla on runsaasti alihyödynnettyjä vesistöjä, joissa on kasvupotentiaalia. Erityisesti laajat ja puhtaat järvi- ja jokialueet sekä niihin kytkeytyvät kalastusmahdollisuudet tarjoavat vahvan perustan kestävälle

luontomatkailulle sulan veden aikaan. Kunta- ja maakuntarajat ylittävien reittien ja palvelukokonaisuuksien kehittäminen tukee alueen saavutettavuutta ja auttaa rakentamaan kansainvälisesti houkuttelevia matkailukonsepteja. Myös Pelkosenniemen kuntastrategian tavoitteina on mm. luoda edellytykset kestäväälle matkailulle ja hyödyntää luonnon tarjoamat runsaat mahdollisuudet virkistyskäytössä. Kunnan elinkeino-ohjelmassa yhtenä painopisteenä on ympärivuotisen ja kestävän luontomatkailun kehittäminen, ml. melonta-, kalastus- ja vastuullisuusmatkailu. Yhtenä toimenpiteenä on esitetty kalastusmatkailuselvitystä.

Itä- ja Pohjois-Suomen rahoitusohjelmassa on haussa rahoitusta, joilla voidaan tukea mm. kestävän matkailun mahdollisuuksia ja vetovoimaa ja vahvistaa alueiden huoltovarmuutta ja omavaraisuutta. Itä-Lapin kuntayhtymä on ollut mukana valmistelemaan vesistö- ja kalastusmatkailuaiheesta hanketta. Suunnittelusta on vastannut Naturpolis Oy. Itä-Lapin kuntayhtymän yhtymähallitus päätti kokouksessaan 11.3.2026 § 20, että Itä-Lappi osallistuu Vesistö- ja kalastusmatkailu -hankkeeseen, ja että elinkeinotiimi ja johtoryhmä valmistelevat omarahoitusosuuden kustannusjaon.

Hankesuunnitelmassa hankkeelle on suunniteltu kuntayhtymään projektipääallikkö 80% työosuudella ja projektisihteeri 20 %:n työosuudella. Naturpolis Oy toimii hankkeen päätoteuttajana, muut partnerit ovat Kajaanin Ammattikorkeakoulu (KAMK), Suomussalmen kunta sekä Oulun Yliopisto.

Hankkeen toteutusaika olisi kolme vuotta, mahdollinen aloitus syksyllä 2026. Hankkeelle haetaan rahoitusta Itä- ja Pohjois-Suomen rahoitusohjelmasta, jonka ensimmäinen hakujakso päättyy 15.5.2026.

Hankevalmistelu on käynnissä ja alustavan laskelman mukainen kokonaisbudjetti on noin 1,3 miljoonaa. Tästä Itä-Lapin kuntayhtymän osuus on noin 303.000€, josta avustus 242.000 € (80%) ja omarahoitus 61 000 € (20%).

Alustavan budjetin mukaisesti tasajakoiset kuntaosuudet olisivat seuraavat:

Kustannukset yhteensä							302 922 €
Hankkeen rahoitus							
	<i>Haettava tuki</i>	80 %	80 779 €	80 779 €	80 779 €	242 337 €	
	<i>Kunnat</i>	20 %	20 195 €	20 195 €	20 195 €	60 584 €	
Tasajako							
	<i>Savukoski</i>	20 %	4 039 €	4 039 €	4 039 €	12 117 €	
	<i>Posio</i>	20 %	4 039 €	4 039 €	4 039 €	12 117 €	
	<i>Salla</i>	20 %	4 039 €	4 039 €	4 039 €	12 117 €	
	<i>Pelkosenniemi</i>	20 %	4 039 €	4 039 €	4 039 €	12 117 €	
	<i>Kemijärvi</i>	20 %	4 039 €	4 039 €	4 039 €	12 117 €	

Esityslistan liitteenä 1 on alustava hanke-esittely (Anna Kantolan esitys 11.3.26). Hankesuunnitelmaa työstetään parhaillaan ja tämän hetken luonnosvaihe esitetään kokouksessa.

Erillinen laskutus:

Kajaanin Ammattikorkeakoulun (KAMK) toimii hankkeessa koko Itä-Lapin, Koillismaan ja Kainuun vesistö- ja kalastusmatkailukehittämisen ylimaakunnallisena yhdistäjänä, jonka tehtävänä on varmistaa, että kehittämistoimet perustuvat yhteiseen tietopohjaan, yhtenäisiin laatuksiteereihin ja keskenään yhteensopiviin tuote-, osaamis- ja markkinointimalleihin. Käytännössä KAMK tekee työtä muiden partnereiden hyväksi eikä ole valmis kattamaan aiheutuneita kustannuksia omarahoitusosuudestaan. Tästä syystä KAMK on esittänyt, että sille aiheutuvat kustannukset korvataan erikseen. Yhteisten toimenpiteiden kustannukset ovat 15.000/3v. Kuntakohtainen kustannus on 1.000€/vuosi/kunta.

Itä-Lapin kuntayhtymän yhtymähallitus päätti kokouksessaan 14.4.2026 § 40 esittää jäsenkunnille osallistumista hankkeeseen ja hankerahoitukseen esitetyn tasajakomallin mukaisesti. Lisäksi kunnat maksavat kuntakohtaiset kustannukset Kajaanin Ammattikorkeakoululle yllä esitetyn jaon mukaisesti.

Yhtymähallitus päätti lisäksi yksimielisesti todeta, että esitetty rahoitusmalli yhteensä 15.117 € / kunta on maksimisumma, mutta tavoitteena on edelleen neuvotella lopullinen rahoitusmalli sellaiseen muotoon, jossa Kajaanin ammattikorkeakoululle ei tarvitsisi maksaa erillistä korvausta ammattikorkeakoulun tekemästä työstä.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi
Esittelijä	Vt. Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	Itä-Lapin kuntayhtymä Naturpolis Oy / Anna Kantola Elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.